

1989 No.GT26

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSBESLUIT van 12 april 1989 no. 18, bepalende de opneming in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba van de geldende tekst van de Landsverordening minimumlonen.

Uitgegeven, 28 juli 1989

De minister van Justitie,

H.S. Croes

DE GOUVERNEUR van Aruba,

Op de voordracht van de minister van Justitie,

Gelet op:

artikel 6, eerste lid, van de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2);

HEEFT BESLOTEN:

- I. vast te stellen de in de bijlage bij dit landsbesluit opgenomen tekst van de Landsverordening minimumlonen, zoals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen bij de Algemene overgangsregeling wetgeving en bestuur (AB 1987 no. GT 2), de Landsverordening bijzondere overgangsbepalingen (AB 1987 no. GT 3) en de Landsverordening van 29 november 1988 tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen (AB 1988 no. 143);
- II. dit landsbesluit op te nemen in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba.

Gegeven te Oranjestad, 12 april 1989

F.B. Tromp

De minister van Justitie,
H.S. Croes

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt onder de Minister verstaan de minister van Welzijnzaken.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde, wordt onder normale arbeidsduur, verstaan de arbeidsduur, welke bij arbeidsovereenkomst, arbeidsreglement of collectieve arbeidsovereenkomst is geregeld. Ingeval een zodanige regeling ontbreekt, wordt onder normale arbeidsduur verstaan de arbeidsduur van 45 uur per week.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de Minister, de Sociaal-Economische Raad gehoord, ambtshalve dan wel op gezamenlijk verzoek van een werkgever of een rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie van werkgevers en een zodanige organisatie van werknemers voor één of meer groepen werknemers een andere arbeidsduur als normale arbeidsduur vaststellen.

Artikel 3

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt onder dienstbetrekking verstaan de dienstbetrekking krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.

2. Onder dienstbetrekking wordt mede verstaan de arbeidsverhouding van degene die krachtens overeenkomst met een ander tegen beloning geregeld bemiddeling verleent bij het tot stand komen van overeenkomsten van die ander - of een opdrachtgever van deze - met derden, mits hij de bedoelde bemiddeling uitsluitend voor die ander verleent, het verlenen van die bemiddeling niet een voor hem bijkomstige werkzaamheid is en hij zich daarbij doorgaans niet door meer dan twee personen laat bijstaan.

3. Onder dienstbetrekking wordt niet verstaan de arbeidsverhouding:

a. tussen de werkgever en zijn echtgenoot of tussen de werkgever en

een bij hem inwonend pleegkind of een bij hem inwonende bloed- of aanverwant in de rechte lijn of in de zijlijn tot en met de derde graad;

- b. waarin als regel gedurende niet meer dan een derde van de normale arbeidsduur arbeid wordt verricht.

Artikel 4

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt onder werknemer verstaan de natuurlijke persoon, die in het kader van een dienstbetrekking werkzaamheden verricht.

Artikel 5

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt onder werkgever verstaan de natuurlijke of rechtspersoon of het lichaam, tot wie een werknemer in dienstbetrekking staat.

2. In het geval, bedoeld in artikel 3, tweede lid, wordt onder werkgever verstaan de natuurlijke persoon of rechtspersoon of het lichaam, met wie de overeenkomst tot het verlenen van bemiddeling is gesloten.

Artikel 6

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde wordt onder werkdag verstaan een dag, waarop de werknemer arbeid heeft verricht, of een dag, waarop hij weliswaar geen arbeid heeft verricht, doch waarover hij desalniettemin recht heeft op loon, ingevolge enige wettelijke bepaling of uit de overeenkomst waarop de dienstbetrekking berust.

Artikel 7

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde worden onder loon verstaan de geldelijke inkomsten die een vast bestanddeel van het inkomen uit hoofde van een dienstbetrekking van een werknemer vormen met uitzondering van:

- a. verdiensten uit overwerk;
- b. vakantiebijslagen;
- c. winstuitkeringen;

- d. uitkeringen bij bijzondere gelegenheden;
- e. uitkeringen ingevolge aanspraken om na verloop van tijd of onder een voorwaarde één of meer uitkeringen te ontvangen;
- f. vergoedingen voor zover zij geacht kunnen worden te strekken tot bestrijding van noodzakelijke kosten, die de werknemer in verband met zijn dienstbetrekking heeft te maken;
- g. bijzondere vergoedingen voor kostwinners en gezinshoofden.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen andere uitzonderingen dan de in het eerste lid genoemde worden gesteld.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan worden bepaald, dat tot een daarbij aangewezen categorie behorende niet geldelijke inkomsten uit hoofde van de dienstbetrekking mede onder loon worden verstaan. De Minister stelt de geldswaarde van deze inkomsten vast, de Sociaal-Economische Raad gehoord. De werkgever of de werknemer kan zich tot de Minister wenden met een daartoe strekkend verzoek.

4. De Minister kan, de Sociaal-Economische Raad gehoord, regelen stellen naar welke wordt beoordeeld welke inkomsten moeten worden aangemerkt als uitkeringen of vergoedingen als bedoeld in het eerste lid onder c tot en met g.

5. Alvorens de Gouverneur een voordracht tot een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, als bedoeld in het tweede of derde lid, wordt gedaan, stelt de Minister de Sociaal-Economische Raad in de gelegenheid, hem ter zake van advies te dienen.

HOOFDSTUK II

Minimumloon

Artikel 8

1. Uit de overeenkomst, waarop een dienstbetrekking berust, heeft de werknemer, die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, voor de arbeid door hem in dienstbetrekking verricht jegens de werkgever aanspraak op een loon ten minste tot het bedrag bij of krachtens de volgende artikelen vastgesteld, onder benaming minimumloon.

2. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kan worden bepaald, dat werknemers - dan wel dat werknemers, behorende tot een bij dit landsbesluit aangewezen categorie - beneden de leeftijd van

18 jaar die een bij dit landsbesluit aangewezen lagere leeftijd hebben bereikt, eveneens aanspraak hebben op een bij dit landsbesluit vast te stellen minimumloon, dat in een redelijke verhouding staat tot de in artikel 9 genoemde bedragen.

3. Beloningen, die de werknemer van 18 jaar of ouder voor arbeid, door hem in de dienstbetrekking verricht, van derden ontvangt, worden, voor zover zij deel uitmaken van de arbeidsvoorwaarden, voor de toepassing van het bij of krachtens het eerste of tweede lid bepaalde geacht van de werkgever te zijn ontvangen.

4. Uitkeringen waarop een werknemer van 18 jaar of ouder, ingevolge enige wettelijke bepaling of uit de overeenkomst waarop de dienstbetrekking berust, recht heeft over een periode waarin hij tijdens de dienstbetrekking geen arbeid heeft verricht, worden voor de toepassing van het bij of krachtens het eerste of tweede lid bepaalde, aangemerkt als het minimumloon.

5. Alvorens de Gouverneur een voordracht tot een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, als bedoeld in het tweede lid te doen, stelt de Minister de Sociaal-Economische Raad in de gelegenheid, hem ter zake van advies te dienen.

Artikel 9

1. Het minimumloon voor een werknemer van 18 jaar of ouder, werkzaam in de sectoren Industrie en Ambacht, met uitzondering van de Electronische Industrie en de Textiel- en Kledingindustrie, en in de Bouwnijverheid en aanverwante bedrijven bedraagt voor elke betalingstermijn van:

- a. een maand of een veelvoud van een maand Afl. 925,40 onderscheidenlijk een gelijk veelvoud hiervan;
- b. een week of een veelvoud van een week Afl. 213,85 onderscheidenlijk een gelijk veelvoud hiervan.

2. Het minimumloon voor een werknemer van 18 jaar of ouder, werkzaam in de sectoren Bank- en Verzekeringswezen, Vervoer, Hotel-, Restaurant-, Amusementwezen en aanverwante bedrijven, dienstverlening, land- en tuinbouw, veeteelt, handel, elektronische-, textiel- en kledingindustrie en in alle niet in het eerste lid bedoelde sectoren, bedraagt voor elke uitbetalingstermijn van:

- a. een maand of een veelvoud van een maand Afl. 686,90 onderscheidenlijk een gelijk veelvoud hiervan;
- b. een week of een veelvoud van een week Afl. 158,40 onderscheidenlijk een gelijk veelvoud hiervan.

3. In afwijking van het tweede lid bedraagt het minimumloon voor een werknemer van 18 jaar en ouder die uitsluitend of in hoofdzaak huishoudelijke diensten verricht in de huishouding van natuurlijke personen, ten minste Afl. 341,65 per maand. Indien hij gedurende een week minder dan 22 uren arbeid verricht, bedraagt zijn loon ten minste Afl. 3,84 per uur.

4. De regering kan bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de Sociaal-Economische Raad gehoord, wijziging brengen in de in artikel 9, eerste en tweede lid, genoemde takken van bedrijf of beroep.

Artikel 10

Indien bij collectieve arbeidsovereenkomst een periode van afrekening, welke meerdere uitbetalingstermijnen omvat, is vastgesteld, wordt zodanige periode van afrekening voor de toepassing van artikel 9 als uitbetalingstermijn beschouwd. Een periode van afrekening kan ten hoogste drie maanden omvatten.

Artikel 11

1. De Minister kan op verzoek van een werkgever of een rechtspersoonlijkheid bezittende organisatie van werkgevers of van werknemers het minimumloon voor de werknemers, werkzaam in een door hem bij ministeriële regeling, de Sociaal-Economische Raad gehoord, aangewezen onderneming of tak van bedrijf of beroep als bedoeld in artikel 9, eerste lid, voor telkenmale ten hoogste een jaar lagere bedragen vaststellen dan de in dat lid genoemde, indien naar zijn oordeel het voortbestaan van of de omvang der bedrijvigheid in die onderneming dan wel die tak van bedrijf of beroep ernstig wordt bedreigd. Aan deze vaststelling kunnen voorwaarden worden verbonden. Op een verzoek wordt niet beslist, zo lang niet is gebleken dat de verzoeker met de naar het oordeel van de Minister representatieve organisaties van werknemers onderscheidenlijk van werkgevers terzake overleg heeft gepleegd.

2. Bij toepassing van het eerste lid zullen de daarin bedoelde bedragen niet lager kunnen worden gesteld dan op 75% van de in artikel 9, eerste lid genoemde bedragen.

Artikel 12

Indien een werkgever en een werknemer van 18 jaar of ouder een arbeidsduur zijn overeengekomen, welke korter is dan de normale arbeidsduur als bedoeld in artikel 2, wordt behoudens het in artikel 9, derde lid, voor huishoudelijk personeel bepaalde, het bedrag dat krachtens artikel 8, 9 en 11 voor de werknemer als minimumloon geldt, naar evenredigheid verminderd.

Artikel 13

1. Indien uit de door het Centraal Bureau voor de Statistiek maandelijks vast te stellen prijsindexcijfers van de gezinsconsumptie blijkt, dat het cijfer voor de maand augustus van het lopende jaar is gestegen in vergelijking met het cijfer voor de maand augustus van het voorafgaande jaar, kan de Minister bij ministeriële regeling, de Sociaal-Economische Raad gehoord, wijziging brengen in de in artikel 9, tweede en derde lid, genoemde bedragen, welke wijzigingen inwerking treden met ingang van 1 januari van het daaropvolgend jaar.

2. Bij toepassing van het eerste lid worden de in artikel 9, tweede en derde lid, genoemde bedragen naar evenredigheid met de stijging van de prijsindexcijfers verhoogd en vervolgens afgerond op het dichtstbijzijnde veelvoud van 5 cent.

3. De regering kan in bijzondere omstandigheden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de Sociaal-Economische Raad gehoord, wijziging brengen in de in artikel 9, tweede en derde lid, genoemde bedragen.

HOOFDSTUK III

Straf- en slotbepalingen

Artikel 14

Bedingen, die strijdig zijn met het bij of krachtens deze landsverordening bepaalde, zijn nietig.

Artikel 15

1. De werkgever, die opzettelijk de werknemer een loon toekent, dat minder bedraagt dan het voor deze geldende minimumloon, pleegt

een misdrijf en wordt gestraft met hetzij gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en geldboete van ten hoogste vijftiengduizend florin, hetzij één van deze straffen.

2. De werkgever aan wiens schuld het te wijten is, dat hij de werknemer een loon toekent, dat minder bedraagt dan het voor deze geldende minimumloon, pleegt een overtreding en wordt gestraft met hetzij hechtenis van ten hoogste een jaar en geldboete van ten hoogste tienduizend florin, hetzij één van deze straffen.

Artikel 16

1. Indien een in artikel 15 strafbaar gesteld feit wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, een vennootschap, enige andere vereniging van personen of een doelvermogen, wordt de strafvervolg ing ingesteld en worden de straffen uitgesproken:

- hetzij tegen die rechtspersoon, die vennootschap, die vereniging of dat doelvermogen;
- hetzij tegen hen, die tot het feit opdracht hebben gegeven of die feitelijk leiding hebben gehad bij het verboden handelen of nalaten;
- hetzij tegen beiden.

2. Een in artikel 15 strafbaar gesteld feit wordt onder meer begaan door of vanwege een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen, indien het begaan wordt door personen, die, hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking, hetzij uit andere hoofde, handelen in de sfeer van de rechtspersoon, de vennootschap, de vereniging, of het doelvermogen, ongeacht of deze personen ieder afzonderlijk het strafbare feit hebben begaan dan wel bij hen gezamenlijk de elementen van dat feit aanwezig zijn.

3. Indien een strafvervolg ing wordt ingesteld tegen een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen, wordt deze tijdens de vervolg ing vertegenwoordigd door de bestuurder en, indien er meer bestuurders zijn, door één dezer. De vertegenwoordiger kan bij gemachtigde verschijnen. De rechter kan de persoonlijke verschijning van een bepaalde bestuurder bevelen; hij kan alsdan zijn meebrenging gelasten.

4. Voor wat betreft in artikel 15 strafbaar gestelde feiten worden rechtspersonen voor de toepassing van artikel 20 van het Wetboek van Strafvordering van Aruba geacht te wonen, waar zij gevestigd zijn.

5. Indien een strafvervolging wordt ingesteld tegen een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen, geschieden de in het Wetboek van Strafvordering van Aruba voorgeschreven betekeningen, dagvaardingen, oproepingen, kennisgevingen of andere mededelingen aan de persoon of de woonplaats van de bestuurder en, indien er meer bestuurders zijn, aan één dezer of op de plaats waar het bestuur zitting of kantoor houdt, behoudens indien het een dagvaarding betreft, overeenkomstige toepassing van artikel 130, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafvordering van Aruba.

Artikel 17

1. Met het opsporen van de bij deze landsverordening strafbaar gestelde feiten zijn, behalve de bij artikel 8, van het Wetboek van Strafvordering van Aruba aangewezen personen, belast de bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aangewezen ambtenaren en andere personen.

2. Tevens kunnen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ambtenaren en andere personen worden aangewezen, belast met het inwinnen van gegevens welke op lonen en andere arbeidsvoorwaarden betrekking hebben.

3. De in het eerste lid bedoelde ambtenaren en andere personen zijn te allen tijde bevoegd tot inbeslagneming van daarvoor vatbare voorwerpen. Zij kunnen daartoe hun uitlevering vorderen.

4. De in het eerste en tweede lid bedoelde ambtenaren en andere personen kunnen van ieder alle inlichtingen verlangen, die redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig zijn. Zij kunnen voorts van ieder inzage vorderen van alle bescheiden waarvan raadpleging redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

5. Zij hebben ten alle tijde toegang tot alle plaatsen, waarvan betreding redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is.

6. Zo nodig verschaffen zij zich de inzage zoals bedoeld in het vierde lid, en de toegang bedoeld in het vijfde lid, met behulp van de sterke arm.

7. Wordt hun de toegang geweigerd tot een plaats, welke een woning of alleen door een woning toegankelijk is, dan treden de ambtenaren belast met de opsporing alsmede de deskundigen tegen de wil van de bewoner niet binnen dan met een bijzondere schriftelijke machtiging van de procureur-generaal of de officier van justitie en - zo niet een van hen is een ambtenaar bedoeld in artikel 8, sub 1°

of 3°, van het Wetboek van Strafvordering van Aruba - in het bijzijn van een hulpofficier van justitie. Voor het binnentreden is voorafgaande legitimatie en mededeling van het doel van het binnentreden vereist. Aan de bewoner wordt terstond een afschrift van de machtiging en binnen 2x24 uur een schriftelijk verslag van het binnentreden verstrekt.

Artikel 18

1. Ieder is verplicht de van hem krachtens artikel 17, vierde lid, verlangde inlichtingen volledig en naar waarheid te verstrekken en de krachtens dat lid gevorderde inzage van bescheiden te verlenen, een en ander op de wijze en binnen de termijn, door de betrokken ambtenaar of andere persoon te bepalen.

2. Het opzettelijk niet voldoen aan de in het eerste lid gestelde verplichting wordt beschouwd als misdrijf en wordt gestraft met hetzij gevangenisstraf van twee jaar en geldboete van ten hoogste vijftiengduizend florin, hetzij met één van deze straffen.

3. Zij die uit hoofde van hun beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het geven van inlichtingen en het verlenen van inzage van bescheiden, doch uitsluitend voor zover hun geheimhoudingsplicht zich daartoe uitstrekt.

Artikel 19

1. Allen, die uit hoofde van hun ambt of beroep betrokken zijn of zijn geweest bij de uitvoering van voorschriften, bij of krachtens deze landsverordening gegeven, zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen hun in hun hoedanigheid bekend is geworden, voor zover zij niet uit hoofde van dat ambt of beroep tot mededeling daarvan bevoegd of verplicht zijn.

2. Hij, die opzettelijk de verplichting tot geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste duizend florin.

3. Hij aan wiens schuld schending van de verplichting tot geheimhouding is te wijten wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd florin.

4. De in dit artikel strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.

5. Geen vervolging heeft plaats dan op klachte van degene,

tegen wie het feit is gepleegd, of, indien het tegen een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen is gepleegd, op klachte van de bestuurder, en indien er meer bestuurders zijn, van één dezer.

Artikel 20
(vervallen)

Artikel 21
(vervallen)

Artikel 22

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening minimumlonen.